

از گوشه و کنار

در بخش «فقاها» و برای بازی در فیلم «مراقب»؛ **«لاله مرزبان» بهترین بازیگر زن جشنواره ونیز شد**

لاله مرزبان، بازیگر ایرانی، جایزه بهترین بازیگر زن بخش «افقاها»ی جشنواره بین‌المللی فیلم ونیز را برای بازی در فیلم «مراقب» به کارگردانی محسن قرائی

دریافت کرد.به گزارش مهر، این بخش از جشنواره ونیز به آثاری اختصاص دارد که گرایش هاوریکردهای تازه در سینمای جهان را نمایندگی می‌کنند. «مراقب» محصول مشترک ایران، آمریکا و آلمان است و فرهاد اصلانی، ریما رامین‌فر و الناز خیزان نیز در آن ایفای نقش کرده‌اند. این فیلم با مضمونی اجتماعی، زندگی مرقابان زندان و تأثیر این شغل بر مناسبات زندگی شخصی آنان را روایت می‌کند. مرزبان هنگام دریافت جایزه، خطاب به مردم ایران بر حفظ امید در روزهای دشوار تأکید کرد.

■ ■ ■

آغاز حضوری کلاس‌های درس از اول مهر

معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش از ورود یک‌میلیون و ۱۵۲ هزار کودک شش‌سال تمام‌به پایه‌اول خبر داد. به گزارش ایسنا، رضوان حکیم‌زاده، گفت: بر نامه‌قطعی آموزش و پرورش، آغاز سال تحصیلی و فعالیت کلاس‌های درس به‌صورت حضوری است و از اول مهر ماه کلاس‌ها در همه دوره‌ها و مقاطع تحصیلی به‌صورت حضوری تشکیل خواهد شد.

■ ■ ■

ازسوی قالیاباف؛

قانون ملی توسعه هوش مصنوعی ابلاغ شد

رئیس مجلس شورای اسلامی «قانون ملی توسعه هوش مصنوعی» را برای اجرا به رئیس‌جمهوری ابلاغ کرد. قانونی که تشکیل سازمان و صندوق ملی توسعه‌هوش مصنوعی و ارزیابی سامانه‌های این حوزه بر اساس میزان ظرفیت‌پیش‌بینی کرده‌است، به گزارش دیده‌بان ایران، این قانون شامل ۱۲ ماده و هشت تبصره است و براساس آن، «سازمان ملی هوش مصنوعی» به‌عنوان نهادی مستقل زیر نظر رئیس‌جمهوری تشکیل می‌شود. سازمان باید ظرف سه ماه اساسنامه خود را تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران ارائه کند.

■ ■ ■

تخریب سراسری دیوار زندان رجایی شهر آغاز شد

عملیات تخریب سراسری دیوارهای پیرامونی زندان سابق رجایی‌شهر کرج، پس از تعطیلی و تخلیه کامل این مجموعه، آغاز شد. به گزارش ایسنا، غلامعلی محمدی، رئیس‌سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، با حضور در محل زندان سابق رجایی‌شهر از روند تخریب دیوارهای این مجموعه یاد کرد. زندان رجایی‌شهر در مردادماه ۱۴۰۲ به دستور رئیس قوه قضائیه به‌طور کامل تخلیه و تعطیل شده بود. روند تخریب دیوارهای آن نیز پس از تأکید غلامحسین محسنی‌آزادی در سفر اخیر به استان البرز آغاز شد.

■ ■ ■

اعضای شورای اسلامی شهر تهران با یک‌فوری طرح انتقال انبارهای نفت شمال غرب پایتخت از محدوده مسکونی شهران موافقت کردند؛ تأسیساتی که ادامه فعالیت آن‌ها در مجاورت خانه‌های مسکونی، نگرانی‌هایی در باره ایمنی منطقه ایجاد کرده است. به گزارش تسنیم، مهدی چمران، رئیس شورای اسلامی شهر تهران، گفت: با وزارت نفت صحبت و مکاتبه کرده‌ایم اما تاکنون تغییر چشمگیری در این زمینه ندیده‌ایم و نگرانی این است که مجموعه بار دیگر در همان محل احیا شود. براساس ماده‌واحد طرح، شهرداری تهران موظف است با هماهنگی وزارت نفت، حاکم‌الظرف سه‌ماه پس از اجرای شدن مصوبه محل یا محل‌های مناسبی را به‌ویژه در حریم پایتخت برای انتقال تأسیسات، خطوط لوله و مخازن نفت شناسایی کند. چمران تأکید کرد در صورت ضرورت، شورابرای اجرای طرح از دولت و مجلس نیز کمک خواهد گرفت تا انبارهای نفت در مجاورت محله‌های مسکونی قرار نداشته باشند. این یک‌فوری با اکثریت آراء تصویب شد.

■ ■ ■

تصویب یک‌فوریت انتقال انبار نفت شهران در شورای شهر

اعضای شورای اسلامی شهر تهران با یک‌فوری طرح انتقال انبارهای نفت شمال غرب پایتخت از محدوده مسکونی شهران موافقت کردند؛ تأسیساتی که ادامه فعالیت آن‌ها در مجاورت خانه‌های مسکونی، نگرانی‌هایی در باره ایمنی منطقه ایجاد کرده است. به گزارش تسنیم، مهدی چمران، رئیس شورای اسلامی شهر تهران، گفت: با وزارت نفت صحبت و مکاتبه کرده‌ایم اما تاکنون تغییر چشمگیری در این زمینه ندیده‌ایم و نگرانی این است که مجموعه بار دیگر در همان محل احیا شود. براساس ماده‌واحد طرح، شهرداری تهران موظف است با هماهنگی وزارت نفت، حاکم‌الظرف سه‌ماه پس از اجرای شدن مصوبه محل یا محل‌های مناسبی را به‌ویژه در حریم پایتخت برای انتقال تأسیسات، خطوط لوله و مخازن نفت شناسایی کند. چمران تأکید کرد در صورت ضرورت، شورابرای اجرای طرح از دولت و مجلس نیز کمک خواهد گرفت تا انبارهای نفت در مجاورت محله‌های مسکونی قرار نداشته باشند. این یک‌فوری با اکثریت آراء تصویب شد.

■ ■ ■

تمدید دوماهه رایگان بودن مترو و بی‌آرتی

اعضای شورای اسلامی شهر تهران با تمدید دوماهه ارائه خدمات رایگان در خطوط مترو و اتوبوس‌های تندرو پایتخت موافقت کردند؛ تصمیمی که پس از اختلاف نظر اعضا درباره هزینه‌های تحمیل شده بر ناوگان حمل‌ونقل عمومی اتخاذ شد. به گزارش همشهری آنلاین، سیدجعفر لشکری‌هاشمی، رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای اسلامی شهر تهران، گفت: رایگان اعلام کردن حمل‌ونقل به این معنا نیست که مترو و اتوبوس رایگان فعالیت می‌کنند؛ اگر این پول را از یک جیب مردم بگیریم، از جیب دیگر آنان می‌گیریم. محمد اخوندی، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورانیز عنوان کرد: بر اساس مصوبه قبلی، امکان تمدید دوماهه خدمات رایگان وجود دارد و پس از پایان این دوره باید شرایط بار دیگر بررسی شود.

■ ■ ■

افزایش موارد ابتلا به سویه جدید کووید در کشور

یک متخصص بیماری‌های عفونی از مشاهده موارد متعدد ابتلا به سویه جدید کووید در ایران خبر داد و هشدار داد ابتیای همه‌زمان به کووید و آنفلوآنزا می‌تواند شدت

بیماری را افزایش دهد. به گزارش همشهری آنلاین، مینومحرز، متخصص بیماری‌های عفونی، گفت: سویه جدید کووید که اکنون تقریباً در همه جای دنیا فراگیر شده، گونه‌ای جهش یافته از سویه‌های قبلی است و در ایران نیز موارد زیادی از ابتلا به آن مشاهده می‌شود. او افزود: بیماران با علائمی مانند بدن درد، استخوان درد، تهوع و نشانه‌های شبیه سرماخوردگی مراجعه می‌کنند. هرچند شدت بیماری مانند دوره‌های گذشته نیست، اما ممکن است برای سالمندان خطر ساز باشد. محرز گفت: تشخیص قطعی تفاوت کووید و آنفلوآنزا آگاه تنها با آزمایش جدید است و موارد بررسی شده در تهران بیشتر مربوط به کووید بوده‌اند.

پایتخت ایران در جمع ۱۰ شهر کم‌زیست‌پذیر جهان قرار گرفت

تهران؛ شهری که زندگی را از ساکنانش پس می‌گیرد

سعیده علیپور

واگن‌های مترو صف کشیده‌اند و تابلوی کیفیت هوا، بسته به فصل، نارنجی یا قرمز است. مستأجری در جنوب شهر اجاره‌نامه‌اش را بالا و پایین می‌کند و خانواده‌ای در غرب تهران نگران افت فشار آب است. برای شهروندان، زیست‌پذیری فراتر از یک مفهوم دانشگاهی، مجموعه همین تجربه‌های روزانه است: زمانی که در ترافیک تلف می‌شود، هوایی که نمی‌توان آسوده تنفس کرد، خانه‌ای که هر سال دور تر و کوچک‌تر می‌شود و خدماتی که کیفیت آنها از شمال تا جنوب شهر یکسان نیست.

یک رتبه و پنج حوزه بحران
واحد اطلاعات اکونومیست در شاخص جهانی زیست‌پذیری سال ۲۰۲۶، تهران را در ست در ابتدای فهرست ۱۰ شهر انتهایی قرار داده است. این شاخص ۳۰ مؤلفه را در پنج حوزه ثبات، بهداشت و درمان، فرهنگ و محیط‌زیست، آموزش و زیرساخت ارزیابی می‌کند. امنیت، خدمات درمانی، آلودگی، محدودیت‌های فرهنگی، آموزش، مسکن، حمل‌ونقل، آب، برق و ارتباطات در کنار یکدیگر سنجیده می‌شوند.

اکونومیست جنگ و افت شاخص ثبات را عامل اصلی ورود تهران به انتهای جدول معرفی کرده است، اما چهار حوزه دیگر نیز زیر فشار بحران‌های داخلی قرار دارند. جنگ ممکن است تهران را دو پله پایین برده باشد، اما آلودگی، کم‌آبی،

مسکن و ترافیک از سال‌ها قبل پله‌های سقوط را ساخته بودند. این رتبه را بنابراین نمی‌توان فقط محصول حملات نظامی دانست. بخشی از آن نتیجه مستقیم شیوه حکمرانی است که توسعه پایدار را قربانی تصمیم‌های کوتاه‌مدت، درآمذزایی و نمایش سیاسی کرده است.

نفس کشیدن به عنوان مخاطره روزمره
آلودگی هوا ملموس ترين نشانه

کاهش زیست‌پذیری تهران است. بر اساس برآوردهای وزارت بهداشت، در سال ۱۴۰۳ بیش از هفت هزار مرگ در تهران به‌مواجهه با ذرات معلق نسبت داده شده است. این رقم به معنای آن نیست که آلودگی علت مستقیم و ثبت‌شده مرگ همه این افراد بوده، بلکه سهم آن در تشدید بیماری‌های قلبی و تنفسی، سکته، سرطان و مرگ‌زودرس با روش‌های علمی برآورد شده است. عباس شاهسونی، رئیس گروه سلامت هوا و تغییر اقلیم وزارت بهداشت، نیز بارها باره روند افزایش مرگ‌های منتسب به آلودگی هشدار داده است.

شهری برای خودرها
تهران طی دهه‌ها بیشتر برای حرکت خودرها توسعه یافته تا دسترسی آسان شهروندان. بر گراه‌های بیشتری ساخته شده، اما تقاضای استفاده از خودروی شخصی نیز افزایش یافته است. پیاده‌روها در بسیاری از محله‌ها باریک، ناپیوسته یا در اشغال خودرو و موتورسیکلت‌اند. مترو در ساعات اوج یا از دحام و کمبود ناوگان مواجه است و اتوبوسرانی سال‌ها درگیر فرسودگی و کمبود خودرو بوده است.

مدیریت شهری از زورود صدها اتوبوس و واگن جدید خبر می‌دهد، اما این تعداد نمی‌تواند کسری انباشته چندین‌ساله را یک‌باره جبران کند. وعده رسیدن سهم حمل‌ونقل عمومی به ۷۰ درصد سفرهای شهری نیز همچنان با واقعیت فاصله دارد. پیامد این عقب‌ماندگی تنها ترافیک نیست؛ زمان از دست‌رفته، مصرف سوخت، آلودگی، تصادف و فرسودگی روانی، هزینه‌هایی هستند که در بودجه شهرداری ثبت نمی‌شوند اما شهروندان هر روز آنها را می‌پردازند.

وقتی شهر به تر بیون تبدیل می‌شود
زیست‌پذیری فقط به آب و هوا و اتوبوس محدود نیست. کیفیت و تکثر

است. از یک‌سو وظیفه دارد کیفیت زندگی و ایمنی ساختمان‌ها را ارتقا دهد و از سوی دیگر، بخشی از درآمد آن به عوارض ساخت‌وساز، تغییر کاربری و فروش تراکم وابسته مانده است. پیروز حاجانی هشدار داده است که اداره تهران با درآمد حاصل از افزایش بارگذاری و فروش ظرفیت‌های شهر، بحران آب، انرژی، آلودگی و ترافیک را تشدید می‌کند. این همان «شهر فروشی» است: تأمین هزینه امروز با مصرف ظرفیت زیستی نسل آینده.

نابرابری فضایی چهره دیگر بحران است. کیفیت مدرسه، درمانگاه، فضای سبز و حمل‌ونقل در مناطق مختلف یکسان نیست. خانواده‌ای که توان سکونت در محله‌ای در خوردار را دارد، به فرصت‌های بیشتری دسترسی پیدا می‌کند؛ در حالی که ساکنان جنوب شهر علاوه بر درآمد کمتر، سهم بیشتری از آلودگی، ساختمان‌های ناپایدار و کمبود خدمات را تحمل می‌کنند. رتبه واحد تهران این شکاف درونی را پنهان می‌کند، اما شهروندان هر روز آن را تجربه می‌کنند.

پایتخت تشنه وزمینی که فرومی‌نشیند
کاهش بارندگی، افت ذخایر سدها، رشد جمعیت و برداشت از منابع زیرزمینی، تاب‌آوری تهران را کاهش داده‌اند. پاسخ دستگاه‌های اجرایی اغلب بر مدیریت مصرف خانوار متمرکز است؛ توصیه‌ای لازم اما ناکافی. شهروند باید مصرفش را اصلاح کند، ولی سیاست‌گذار نیز باید توضیح دهد چرا بارگذاری جمعیت و ساخت‌وساز در منطقه‌ای با منابع محدود آب ادامه یافته است.

برداشت بی‌رویه از آب زیرزمینی نیز به فرونشست در جنوب و جنوب‌غرب تهران دامن زده است. علی بیت‌اللهی، رئیس بخش خطرپذیری مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، درباره گسترش پهنه فرونشست در منطقه ۱۸ و نزدیکی آن به زیرساخت‌ها هشدار داده است. گزارش‌های رسمی نرخ فرونشست در بخش‌هایی از استان را بیش از ۲۰ سانتی‌متر در سال برآورد کرده‌اند؛ پدیده‌ای که می‌تواند به راه‌آهن، جاده‌ها، لوله‌های آب و گاز و ساختمان‌ها خسارت برگشت‌ناپذیر وارد کند.

از نسوی دیگر، محروم بهرام عکاشه، زلزله‌شناس، سال‌ها درباره تراکم جمعیت، گسل‌ها و فرسودگی بافت پایتخت هشدار می‌داد. کنار هم قرار گرفتن ساختمان‌های ناپایدار، کوچه‌های باریک، فرونشست و تمرکز جمعیت، ایمنی تهران را به مسئله‌ای ملی تبدیل کرده است.

در این میان شهرداری و شورای شهر در برابر تراکم‌فروشی، حمل‌ونقل، پسماند و فضای عمومی مسئول‌اند؛ دولت در حوزه مسکن، انرژی، خودرو، سوخت و سلامت نقش تعیین‌کننده دارد. مجلس باید با اجرای قوانین و بودجه‌ها نظارت کند و سازمان حفاظت محیط‌زیست متولی پیگیری تکالیف زیست‌محیطی است. بااین حال، هر بحران میان چند نهاد دست‌به‌دست می‌شود، بی‌که شهروند بداند چه کسی پاسخگوی نتیجه نهایی است.

باین حال هنوز می‌توان گفت تهران شهری زنده با ظرفیت انسانی و فرهنگی کم‌نظیر است. اما هیچ شهری نمی‌تواند تا همیشه از صبر ساکنانش به‌عنوان یکی از زیرساخت‌های اداره خود استفاده کند.

که پرداخت از جیب مردم باید کمتر از میانگین منطقه باشد. وی افزود: در چنین شرایطی، نقش سازمان‌های بیمه گر بسیار مهم است. بیمه‌ها باید مابه‌التفاوت افزایش قیمت دارو را پوشش دهند تا افزایش قیمت دارو مستقیماً به مردم منتقل نشود و سهم پرداختی بیماران افزایش پیدا نکند. با این حال، منابع سازمان‌های بیمه گر متناسب با افزایش قیمت دارو رشد نکرده است.

احمدی ادامه داد: دولت نیز به سازمان‌های بیمه گر به‌دهکار است و همین موضوع باعث شده بیمه‌ها عملاً با محدودیت جدی مواجه شوند و نتوانند پوشش لازم برای افزایش قیمت دارو را ارائه کنند. در نتیجه، فاصله میان هزینه واقعی دارو و میزان پوشش بیمه‌ای بیشتر شده و بخشی از این فاصله به مردم منتقل می‌شود.

دارو در حال حذف شدن از سبد سلامت برخی اقشار است
احمدی نسبت به پیامدهای افزایش هزینه دارو برای اقشار مختلف جامعه هشدار داد و گفت: زمانی‌که باید خوشحال باشیم که مردم دغدغه‌ای جز بیماری نداشته باشند، اما متأسفانه اکنون به‌تدریج دارو از سبد سلامت برخی اقشار جامعه در حال حذف شدن است.

وی افزود: این مسئله خطر بزرگی است که سلامت جامعه را تهدید می‌کند. زمانی که بیمار به دلیل افزایش قیمت یا ناتوانی مالی، داروی مورد نیاز خود را تهیه نکند یا مصرف آن را کاهش دهد، پیامدهای این موضوع صرفاً قضادی نخواهد بود و می‌تواند در ادامه هزینه‌های بیشتری را به نظام سلامت و خود بیمار تحمیل کند.